

DONAVA-NEMŠKI KANAL

Mesto komisije je bil postavljen posvetovalni odbor pod nemškim ravnateljem

Poročila iz Beograda prinašajo še nadaljne podrobnosti o tem, kako je prejšnji teden dunajska komisija "odpravila" mednarodno donavsko komisijo in je drugo največjo reko v Evropi takorekoč premenila v nemški kanal.

Mesto tega pa je konferenca postavila "posvetovalni odbor", ki bo kontroliral Donavo pod stalnim nemškim ravnateljem, dr. Georgom Martinsonom. Od sedaj naprej bo nemški ravnatelj po svoji volji sklicati zastopnike Italije, Jugoslavije, Madžarske, Bolgarske in Romunske na sejo in jih zopet odpustil.

Poseben pododbor za Železna vrata

Postavljen je bil tudi posebni pododbor za upravo zgodovinskih železnih vrat, kjer je na celi Donavi najtežavnejša in najnevarnejša plovba. Predsednik tega pododborja je tudi Nemec, ki ima edini pravico sklicati sejo pododborja.

Kot pravi neko poročilo iz Moskve, je glede ruske zahteve, da bi tudi Rusija imela svoj delež pri kontroli plovbe po Donavi, med Rusijo in Nemčijo prišlo do povoljnega dogovora.

Angleži bodo od sedaj naprej izključeni iz nadzorstva nad Donavo. Dolgoletni angleški zastopnik v donavski komisiji Douglas Keane o ukrepu dunajske konference ni bil obveščen — ter se sedaj odpravlja na odhod.

Atentat na prijatelja kralja Aleksandra

Prijatelj pokojnega kralja Aleksandra grof Bombelec je bil večkrat ranjen, ko so tri skupine napadalev streljale na njegov avtomobil blizu pokopališča v Zagrebu. Zadnje čase se grof ni pečal s politiko.

Demonstracije v prilog fašistom

Zadnje dni je bilo po celi Hrvatski aretiranih več sto oseb, ki so se vdeležile demonstracij v prilog fašistom. Med prebivalstvo so bili razdeljeni oklici, ki zahtevajo, da sedanja jugoslovanska vlada odstopi in napravi mesto za novi kabinet, ki bo stopil v tesnejše prijateljstvo z osjo Rim-Berlin.

BOLGARSKA ZAHTEVA OD GRŠKE ZEMLJO

Bolgarsko časopisje je pričelo dolgo pričakovane napade na Grško, od katere že dolgo časa zahteva kos ozemlja.

Ko je enkrat Bolgarska dobila od Rumunske južni del Dobrudže, je sedaj pričela svojo kampanjo proti Grški, od katere hoče dobiti dostop do Egejskega morja. Z zahtevam proti Jugoslaviji Bolgarska za

Važno za moške med 21. in 35. letom starosti

S predsednikovim podpisom je bila vzakonjena predloga za obvezno vojaško službo. — 16. oktobra se bodo morali VSI registrirati. — Prostovoljni vstop v armado je še vedno mogoč.

Predsednik Roosevelt je podpisal predlogo glede obvezne vojaške službe ter določil 16. oktobra še vedno priliko prosovoljno vstopiti v redno armado.

V zvezi s tem je bilo sporočeno, da imajo mladi ljudje do 16. oktobra še vedno priliko prosovoljno vstopiti v redno armado.

V splošnem pa veljajo naslednji predpisi:

16. oktobra se bo moral registrirati vsak moški v starosti od 21. do 35. leta. (Izveti so le moški v redni in rezervni armadni in vojaški službi, člani Narodne gare, Obalne in Geodetične službe, Javne društvene službe, kadeti v West Point, Annapolis ali Obalni Gardni akademiji; kadeti višjega razreda, starejše divizije R. O. T. C. (Reserve Officers Training Corps), in tujezemski diplomati.)

Po registraciji bo vsak dobil certifikat, ki je nekakšno potrdilo, da je izpolnil svojo dolžnost. Zanj bo izpolnjena tudi posebna polja, ki bo izročena lokalnemu draftnemu odboru. Tak odbor, oziroma komisija, bodo tvorili trije člani, ki jih bo imenoval predsednik na podlagi priporočil.

Tudi člani ameriškega kongresa se morajo registrirati.

sedaj še molči, toda bodo še tudi prišle na vrsto.

Kaj Bolgarska zahteva od Grške, je splošno znano, odkar je bila podpisana neuvilška mirovna pogodba. Zahteva namreč kos Tracije z dvema ali enim izmed naslednjih pristanišč Dedeağaç, Kavala ali Lagos. Ako dobi Bolgarska to ozemlje, tedaj bo Grška ločena od Turčije.

Zaradi uredbe nanovo pridobljene Dobrudže bo mogoče Bolgarska še nekoliko počakala s svojimi zahtevami proti Grški, toda časopisje je od vlade že prejelo dovoljenje, da prične s kampanjo in opozori Grško, da zahteve še niso pozabljene.

Nemčija in Italija boste podpirali Bolgarsko v njenih zahtevah proti Grški in bo ob istem času tudi Italija hotela povečati Albanijo z okrajem Čamurija, ki je del grškega severnega Epira.

Glede bolgarskih zahtev pravi list "Slovo": — Vprašanje o premembi grške meje od Jadrana do reke Marice je sedaj odprto.

Draftanje se bo vršilo v Washingtonu in sicer na podlagi podatkov o vsakem posamezniku, ki bodo vsebovani v poli, katero bo izpolnil ob registraciji. — V tej poli bodo natančni podatki o starosti, družini, delu, ki ga registriranece vrši, katere osebe so odvisne od njega itd.

Četudi se vsak mora v starosti od 21. do 35. let registrirati, so le državljani (tudi oni, ki imajo prvi državljanski papir) podvrženi draftu. S tem pa še ni določeno, da bo šel k vojakom, ker bo šele potem, ko bo draftan, zdravniško preiskan.

Na podlagi teh pol bodo registriranece razdelili v štiri razrede.

V prvem razredu bodo tisti, ki jih lahko takoj vpokličejo. V drugem razredu bodo delavci zaposleni pri neobhodno potrebnem delu, predvsem pri transportaciji, javni varnosti, zdravstveni službi itd.

V tretjem razredu, bodo tisti, ki morajo skrbeti za svoje najbližje sorodnike. To so poročeni moški ter sinovi pobabljenih ali ostarelih starišev.

V četrti razred bo prišel zadnji na vrsti. V njem bodo možje, čijih vpoklic bo vsled raznih vladnih določb odgojen.

Kdor bo vpoklican, se bo moral dati zdravniško preiskati. Kogar bo zdravnik zvrzel, bo oproščen vojaške službe.

Predsednik Roosevelt je pohvalil kongres, ker se je tako nepristransko bavil s predlogo glede obvezne vojaške službe, ter rekel: — Na dan registracije bo moja generacija pozdravila vašo generacijo (generacijo vojnovev z n i h mož), nakar bomo skupno ponovili obljubo, da bomo ostali zvesti našemu idealu svobode in našemu načinu življenja. V tem zatemelem svetu moramo dvigniti bako svobode, da naši otroci in naših otrok otroci ne bodo oropani svoje dragocene dediščine.

V svoji izjavi je predsednik branil obvezni sistem vojaške službe pred očitki, da je taka odredba nedemokratična ter da je prirojena po sličnih odredbah diktatorskih držav v starem svetu.

— Ob ustanovitvi naše vezne ustave, je rekel predsednik, — je vključil devet izmed trinajstih prvotnih držav v svoje postavne določbe glede obvezne vojaške službe.

Hull zavrnil Willkie-ja

Državni tajnik Hull je odločno zavrnil republikanskega predsedniškega kandidata W. L. Willkieja, ki je v svojem govoru v soboto v Rock Island, Ill., rekel, da je predsednik Roosevelt igral veliko vlogo pri monakovskem sporazumu, po katerem je bila Čehoslovaška razkosana.

Tozadevna Hullova izjava se glasi:

"Zatrnilo Mr. Willkieja je neresnično in je iz njega razvidno, da je zelo neveden glede zgodovine nekaterih zadnjih let. Predsednik ni nikdar po telefonu govoril niti z ministrskim predsednikom Mussolinijem, niti s kanclerjem Hitlerjem."

"Karkoli je predsednik priporočal prizadetim narodom, je bilo v soglasju s Kelloggovo pogodbo, ki določa mirno rešitev sporov, kadar nastanejo."

"V septembru 1938 je s posebno poslanico, ki je bila takoj objavljena, priporočal, da se naj doseže mirna rešitev s pogajanji, pri katerih naj bi bili navzoči vsi prizadeti narodi, vključno Čehoslovaško in da se naj vdeležijo teh pogajanj vsi narodi na enaki podlagi, da ne bi nobenemu narodu pretela kaka agresija."

LA FOLLETTU NI POVOLJI KUPCIJA Z ZASTARELIMI RUŠILCI

Pravi, da so zdaj stare križarke na vrsti, kma'lu bodo pa na vrsti nove vojne ladje.

Progresivni senator La Follette iz Wisconsin je govoril po radio o 50 zastarelih rušilcih, ki jih je dala Amerika Angliji v zameno za razna oporišča na zapadni polobli.

— Kmalu bodo na vrsti, — je dejal, — vojne ladje srednje starosti, za njimi novi rušilci, naposled pa naši najboljši sinovi.

Senator, čigar oče je glasoval proti vstopu v prvo svetovno vojno, je dejal: — Navzlic novim frazam, ki si jih izmišljajo danzadnem, gremo korak za korakom isto pot kot smo jo hodili leta 1916-17. Prvi korak je bil prekleje prepo-

Madžarske železnice pomanjkljive

Včeraj je madžarska vlada zelo omejila promet po železnicih. Železniška uprava je pozvala prebivalstvo, da potuje kolikor mogoče malo.

Vzrok temu je veliko pomanjkanje železniških voz, kajti Rumuni, predno so zapustili Transilvanijo, so poslali železniške vozove, kolikor so jih mogli dobiti, v Rumunijo. Pa ne samo železniške vozove, temveč tudi živino so odgnali s seboj in odnesli vse poljedeljsko in drugo orodje.

Prodaja žganja v Alaski

Iz Juneau v Alaski poročajo, da so se pri volitvah, ki so se vršile prejšnji teden, bavili volilci tudi z vprašanjem, če naj bo uveden v Alaski državni monopol nad žganimi pijačami.

Za monopol je bilo oddanih 2282 glasov, proti pa 5839.

Omejitev špagetijev v Italiji

Po poročilu iz Rima je minister korporacij izdal naredbo, po kateri je prepovedano pričeti kako podjetje za izdelovanje špagetijev, ali pa kako tako podjetje povečati.

Naredba pravi, da je izdel-

vedli glede izvoza orožja, drugi korak je pa kupcija z rušilci.

— Rušilci so opremljeni z najmodernejšimi pridobitvami, navzlic temu nam pa skušajo dovedati, da so "zastareli". Če je to res, je polovica naše mornarice zastarela. Združene države bi tista oporišča prav lahko dobila na račun vojnega dolga, ki ga Anglija še vedno ni vrnila. Nevarnosti diktatorskih držav bomo lahko kljubovali, če ojačimo našo obrambo nazunaj in naznotraj, ne samo v vojaškem, pač pa tudi v socialnem in gospodarskem pogledu.

lovanje špagetijev in makaronov mnogo večje, kot pa zaloga potrebnih tvarin, ali pa potreba ljudstva.

Ameriški poslanik se je vrnil v Moskvo

V Moskvo se je vrnil ameriški poslanik Lawrence A. Steinhardt, ki je bil štiri mesece v Združenih državah ter je pri tej priliki podal predsedniku Rooseveltu natančno poročilo o evropskih zadevah.

Poslanik je odpotoval v Moskvo preko Japonske, Kitajske in Sibirije.

STRAHOVIT VIHAR V KANADI

Iz Halifaxa v Kanadi prihaja poročilo, po katerem je v pondeljek v tamošnji okolici divjal strahovit vihar, v katerem je bilo ranjenih mnogo ljudi in znaša povzročena škoda okoli \$1,000,000.

Zelo so v Novi Šotiji trpele jablane ter samo ta škoda znaša \$250,000. Letina jabolk v Annapolis dolini je bila uničena 50 odstotkov.

Vihar se je slednjič nad New Brunswickom razpil čez Atlantik.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

Vihar razgnal nemške ladje pripravljene za vpad v Anglijo

V bitko za Anglijo je posegel silen vihar, ki biča morje v Rokavskem prelivu tako, da so se morale nemške bojne, zalogarne in pomožne ladje, ki so bile pripravljene za vpad v Anglijo, zateči v razna pristanišča in morajo čakati na ugodnejše vreme. Pri tem mislijo Angleži na isti slučaj pred 352 leti, ko je bila mogočna španska armada (vojno brodovje) leta 1588 pripravljena pluti proti Angliji, pa jo je silen vihar razbil in popolnoma uničil. In Angleži se veselijo in upajo, da jih je tudi sedaj vihar rešil vpada.

Navzlic viharju so pršli aeroplani nad London

Navzlic hudemu viharju je bilo 200 nemških aeroplanov na potu proti Londonu in angleški letalci so jim poleteli nasproti. V boju, ki se je nato vnel, je bilo izstreljenih 12 nemških aeroplanov in trije angleški.

Zborovanje posianske zbornice

Navzlic zračnim napadom je včeraj zborovala poslanska zbornica in ministrski predsednik Winson Churchill je poslanecem pojasnil razvoj bojev. Churchill je izgledal zelo truden in mu je bilo videti, da ni mnogo spal. Povdarjal je, da mora biti angleški narod vsako uro pripravljen, da bodo Nemci vpadli v deželo, toda vsled tega ne sme obupati. Če-

Zračna vojna v vsej grozoti

Če izvzamemo porušenje Varšave in Rotterdama, je trajalo celo leto, da se je zračna vojna razvila v vsej svoji grozoti.

Pisatelji z bujno domišljijo so že dolgo opisovali "prihodno" vojno, v kateri bodo igrala letala glavno vlogo. Opisali so bili tako slikoviti, da so ljudje ob čitanju vtrepetavali in se tolažili z mislijo: — Ne, saj kaj takega sploh ni mogoče!

Pa je mogoče, še hujsje je mogoče, kot je mogla vstvariti najbolj fantastična domišljija.

In nekateri so dokazovali: — Obe stranki imata letala. Nasprotnik si ne bo drznil obstreljevati mest, ker bo vedel, da mu bo vrnjeno milo za drago.

Zračna vojna se je pričela. Uvod ji je bil dan s pohodom na Poljsko in s podjarmljenjem te nesrečne dežele. Zdaj je zračna vojna v polnem razmahu.

Javnost se je začela seznanjati z dejstvi. Dogaja se mariskaj, česar ni prej nihče domneval. Predvsem je strto prepričanje, da bodo velika središča prebivalstva varna pred zračnimi napadi.

Kar doživlja poslednje dni London, izpodbija pri prijatelju in sovražniku zadnje upanje, da bi bilo civilno prebi-

tudi so zahtevali zračni napadi med civilnim prebivalstvom že 10,000 in 250 vojaških žrtev, je angleški narod neopoginjen in trdno odločen, da se bori do konca za svojo svobodo in demokracijo.

Najvažnejše ulice bombardirane

Sedaj je šele bilo objavljeno, da so nemški bombniki v pondeljek napravili veliko škodo v najodličnejšem delu Londona v takoimenovanem Mayfair in Chelsea okraju. Porušene ali pa deloma poškodovane so bile hiše v splošno znanih ulicah, kakor Bond Street, Piccadilly Circus, Berkeley Square, Park Lane, Sayville Row, Burlington Arcade in Oxford Street. Vseposod so razbite šipe in zlomljeno tramovje.

Veliki topovi baje obstreljujejo London

V Berlinu je bilo od gotove strani zatrjevano, da veliki topovi na francoski strani Rokavskega preliva streljajo na London. Ta vest pa ni bila uradno potrjena.

Ako pa je vest resnična, tedaj so Nemci zgradili velikanske topove, ki morejo streljati na razdaljo 90 milj.

Tekom svetovne vojne so Nemci streljali na Pariz iz razdalje 74 milj. Najbližja točka v Franciji v bližini Calais je oddaljena od Londona 86 milj.

valstvo zaščiteno pred zračnimi napadi.

In kar se je zgodilo Londonu, Liverpoolu ter mestom ob Rokavski obali, se je zgodilo tudi v Berlinu, Hamburgu, Monakovem in Porurju.

Mogoče Angleži v Nemčiji niso povzročili tako velike škode kot so jo povzročili Nemci v Angliji, toda osvetoželjnost angleških letalcev ni nič manjša kot je drznost njihovih nemških tovaršev.

Hitlerjev cilj je jasen. Z nepresanimi in čedalje hujsimi zračnimi napadi skuša spraviti Anglijo na kolena in si s tem prihraniti direkten napad.

Za dosego tega cilja je potrebno popolno uničenje muničijskih tovarn, ladjedelnic, pomolov, ladij, železniških tirov in železniških križišč ter zrakoplovnih naprav.

Angleška zračna sila udarja nazaj, udarja z vso silo in je odločena vzdržati do konca.

Njen cilj je ovirati produkcijo nemškega vojnega materijala ter uničiti moralo nemške domače fronte.

Cilj obeh strank je bombardirati predvsem vojaške in industrijske naprave.

To pa nikakor ni mogoče v gosto naseljenih krajih, kjer

Nadaljevanje na 2. str.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

MIR V HONGKONGU

Hongkong, kjer se križajo kitajsko-japonski interesi, je poln govoric o miru, ki pa prihajajo podvsem iz japonskih virov. Podlaga jim je vroča želja po sklenitvi miru.

Japonec se rad spušta v političen pogovor s komurkoli, ki mu pride na pot. Uradni in napoluradni odposlanci hodijo iz kraja v kraj, poslušajo in govore in skušajo doznati javno mnenje.

V splošnem se lahko reče, da bi bili Japonec pripravljeno skleniti mir pod znatno ugodnejšimi pogoji kot pa naprimer pred šestimi meseci. Toda pogoji so še vedno trdi in ostri, in med obema strankama je še vedno nepremostljiv prepad.

Japonec sicer izjavlja, da bi Kitajci mir raje danes sklenili nego jutri ter da je treba le nekaj posrečenih udarcev, pa bo Kitajska na kolenih.

Na drugi strani pa priznavajo Kitajci, da njihovo uradništvo in trgovstvo sicer ni tako navdušeno za vojno kot je bilo svoječasno, narod v splošnem je pa pripravljen boriti se do skrajnosti in je brezpogojno vdan vrhovnemu poveljniku Čankajsku ter drugim poveljnikom. Kitajci imajo dovolj zalog in opreme—da ne omenjamo človeškega materijala—še za leta in leta trajajočo vojno.

Iz zanesljivega vira se je zvedelo, da je nedavno rekel eden najvišjih japonskih častnikov na Kitajskem: — Jaz sem pripravljen sestati se s Čankajskom ob kateremkoli času na kateremkoli prostoru in razpravljati z njim o mirovni predlogih.

Tak sestanek se pa še ne bo tako kmalu vršil, kajti japonska cena je še vedno previsoka.

Ne glede na to, pa narašča na Japonskem skupina uglednih državljanov in drugih vplivnih mož, ki bi sklenili s Kitajci mir pod vsakim pogojem, samo da pridobe Kitajsko za japonski program razširjenja v južno smer. Ti ljudje so prepričani, da jim bo z enim lučajem uspelo ubiti tri vrabce: — 1) zaključiti vojno na Kitajskem; 2) pridobiti Kitajce za izgon zapadnih vplivov z Daljnega iztoka; 3) doseči glavni cilj Japonske, ki se izraža v želji po ustanovitvi večje Iztočne Azije.

Prepričani so nadalje, da mora Japonska se žrtvovati za dosego miru s Kitajsko, kajti vsaka žrtev bo brezprimerno manjša z ozirom na bogastva, ki se obetajo Japoncem v Južnem Pacifiku na račun in škodo zapadnih sil. Nekateri celo predlagajo, naj bi bila Kitajska in Siam deležna tega plena, ker naj bi bil dokaz prav posebne japonske velikodušnosti.

ITALJANI PRODRAJO V EGIPET

Italjanska motorizirana armada si je včeraj priborila pot do Sidi Barrani, skoro 60 milj v notranjosti Egipta od libijske meje. Tu se pričinja velika asfaltna cesta, ki teče ob sredozemskem obrežju 350 milj vzhodno proti Sueškemu kanalu, skozi katerega vodi pomorska pot Anglije do njenih prekmorskih kolonij. Italjani poročajo, da so zadel na hud odpor, ki pa so ga zlomili in pri tem uničili 50 angleških tankov in oklopnih avtomobilov.

ZRAČNA VOJNA V VSEJ GROZOTI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

so železniške postaje sredi delavskih bivališč, kjer so bolnišnice in elektrarne ločene komaj z ozko cesto in kjer segajo pristanišča prav do privatnih domov.

Uničene cerkve in bolnišnice izrabljata obe stranki v propagandne svrhe, četudi je igral pri uničenju teh predmetov slučaj odločilno vlogo.

Kdor je letel z letalom preko Berlina, Londona ali Porurja, ve, kako težko je potegniti mejo med "vojaško industri-

jo" in "civilnim prebivalstvom."

Z ozirom na sedanji položaj vojne, je mogoče na vprašanje "kdo bo zmagal", odgovoriti: — Zmagal bo tisti, ki ima večje materijalne in moralne rezerve.

Medtem ko čaka to vprašanje rešitve, se pa uničujejo nadomestljive kulturne pridobitve, sijajne zgradbe in tehnična čuda, v srcih dveh na življenje in smrt borečih se narodov, pa klije seme nove mržnje in sovraštva.

Problemi priseljence

Rojstna država je izgubila svojo samostojnost.

(VPRAŠANJE: Sem inozemec, ki se je rodil v državi, ki je nedavno izgubila svojo samostojnost in je bila anektirana k drugi državi. Kako naj odgovorim na vprašanje No. 3 v vprašalni poli za registracijo, ki zahteva da navedem ime države, kjer sem se rodil?)

ODGOVOR: Ako se imate potni list s katerim ste prišli v Združene države, navedite ime one države, ki je tam navedeno.

Dežela rojstva ne obstoja več.

VPRAŠANJE: Dežela, kjer sem se rodil, ne obstoja več kot politična enota. Ko odgovorim na vprašanje 3-b pri registraciji inozemcev, ali naj povem, da dotična dežela ne obstoja več ali pa naj navedem ime one dežele, ki sedaj tam vlada?

ODGOVOR: Navodila justičnega departmента pravijo, naj se navede ime dežele, kakršna je bila za časa rojstva.

Ni treba navesti članstvo vseh organizacij.

VPRAŠANJE: Bil sem član mnogih organizacij v zadnjih 15 letih in od mnogih izmed

njih sem že izstopil. Ko odgovorim na vprašanje No. 15 v vprašalni poli za registracijo inozemcev, moram-li navesti imena vseh teh organizacij?

ODGOVOR: Ne. Treba samo navesti imena onih organizacij, katerih član ste bil v zadnjih petih letih.

Manjši prometni prestopki ne štejejo.

VPRAŠANJE: Bil sem večkrat pozvan na sodnijo, ker sem vozil preko rdeče svetilke in tudi radi predolgega parkovanja. Ali moram navesti vse te prestopke, ko izpolnim vprašanje No. 14 v vprašalni poli za registracijo inozemcev?

ODGOVOR: Ne. Ni treba navesti manjših prometnih prestopkov.

Odgovor na dve dodatni vprašanji.

VPRAŠANJE: Ali treba odgovoriti še na kaka druga vprašanja zraven onih navedenih v tiskovini za registracijo inozemcev?

ODGOVOR: Da. Ko odvezamo odtisk prstov, vas vprašajo še dve vprašanji, ki nista navedeni v tiskovini, namreč: Ime in naslov najbližjega so-

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 108 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

rodnika ali osebe, ki naj se obvesti za služaj potrebe. Drugo vprašanje je, da-li ste že poprej oddal pristotičke in, ako je temu tako, kdaj in kje.

Zgubila državljanstvo vsled zopetne poroke z inozemcem.

VPRAŠANJE: Prišla sem v Ameriko leta 1897, ko mi je bilo 17 let. Poročila sem se leta 1901 in moj mož je bil ameriški državljan. Umrl je l. 1917. Zopet sem se poročila l. 1920 z inozemcem, ki pa je postal ameriški državljan l. 1923. Ali sem državljanica? Stara sem 60 let. Moram-li se registrirati ali zaprositi za državljanstvo?

ODGOVOR: Žalibog, ste inozemka. Postala ste državljanica, ko ste se l. 1901 poročila z ameriškim državljanom, zgubila pa ste državljanstvo, ko ste se zopet poročila z inozemcem. Dejstvo, da je vaš drugi soprogo postal ameriški državljan leta 1923, ni vam povrnilo državljanstva, kajti zakon, ki je prišel v veljavo dne 22. septembra 1922, je ustanovil, da od tedaj naprej poroka nima nikakega vpliva na državljanstvo, tako da žena niti ne pridobiva, niti ne izgublja državljanstva vsled poroke. Morate registrirati se. Državljanstvo pa morete pridobiti nazaj zlahka, ako zaprosite zanj.

Državljanstvo nezakonskega otroka sledi po materi.

VPRAŠANJE: Moja žena je imela nezakonskega otroka, predno se je poročila z menoj in ta otrok je bil približno tri leta star, ko smo se pričelili v Združene države. Jaz sem postal državljan l. 1919. Ali je otrok moje žene državljan oziroma se mora registrirati kot inozemec?

ODGOVOR: Otrok vaše žene je ameriški državljan in zato mu ni treba registrirati se. Ko ste vi postali ameriški državljan, je tudi vaša žena avtomatično postala ameriška državljanica. Njen otrok pa sledi državljanstvu matere, kot vsak nezakonski otrok.

LAŽ UMIRAJOČEGA.

Sredi maja letošnjega leta je umrl v deželni bolnici v Ogrskem Gradišču 30-letni mesar Jan Vychodsky za zastupitvijo z arsenikom. Mož je nava-

Peter Zgaga

NABORNIKI

Vsako pomlad je bil v mojem rojstnem kraju vojaški nabornik.

Tisti dan je bil praznik za krčmarje, toda dan skrbi in žalosti za matere in dekleta in dan dela za osem žandarjev in dva policajca ter za oba idrijska zdravnik, ki sta morala od polne, pa pozno v noč šivati kožo na razbitih glavah ter obvezovati rane, kamor je pač priletelo.

Ze navsezgodaj so začeli prihajati naborniki iz sosednjih vasi, vsi ozaljšani z rožmarinomi, nagelnimi in pisanimi trakovi.

Ziroveci, katerih se je vse balo, so prišli z zastavo.

Vojskarji, Prifarci, Kano meščani in Čekovnikarji so zasedli svoje gostilne.

Od miz je teklo, harmonike ni bilo mogoče slišati iz stranskega upitja.

Pri Didčju je bila naborna komisija: vojaški zdravnik, nekaj častnikov in navadnih vojakov ter mestni župan.

Rekruta so zmerili, iti je moral dvakrat semintja po sobi, vsakemu drugemu ali tretjemu je zdravnik pretkal prsi, pa je bila zadeva končana.

Bil je pač potrjen ali zvržen "tauglih" ali "škarta".

dal, da je na cesti našel zavitek s pecivom, ki ga je pokusil. Od tega se je zastrupil.

Tega mu niso hoteli verjeti. Menili so, da govori tako, da bi krič kakšno drugo osebo. Šele sedaj so ugotovili, da je bil ta sum upravičen. Mladi mož, ki je bil poročen in oče več otrok, se je bil zaljubil v ženo nekega uglednega uradnika, ki je imela isto tako otroke. Razmerje sta skrivala, vendar so svoji zvedeli zanj. Nastali so neprijetni prizori, tako da sta se na zadnje odločila izvršiti samomor. Na sestanek sredi maja je prinesla žena večjo količino arzenika, ki sta ga raztopila v sodavici in izpila. Medtem ko je Vychodsky tri dni pozneje umrl, strup na ženo, ki je veliko manj pila, ni učinkoval.

Poiskusila je potem v drugie samomor in skočila v neki vodnjak. Pri tem jo je opazovala njena hči, tako da jo je bilo mogoče še pravočasno potegniti ven. Zaradi družine in nje-nega ugleda so stvar utajili. Sedaj pa je prišla na dan in so ženo zaprli, ker je bila preskrbela strupa.

Menili so, da govori tako, da bi krič kakšno drugo osebo. Šele sedaj so ugotovili, da je bil ta sum upravičen. Mladi mož, ki je bil poročen in oče več otrok, se je bil zaljubil v ženo nekega uglednega uradnika, ki je imela isto tako otroke. Razmerje sta skrivala, vendar so svoji zvedeli zanj. Nastali so neprijetni prizori, tako da sta se na zadnje odločila izvršiti samomor. Na sestanek sredi maja je prinesla žena večjo količino arzenika, ki sta ga raztopila v sodavici in izpila. Medtem ko je Vychodsky tri dni pozneje umrl, strup na ženo, ki je veliko manj pila, ni učinkoval.

Poiskusila je potem v drugie samomor in skočila v neki vodnjak. Pri tem jo je opazovala njena hči, tako da jo je bilo mogoče še pravočasno potegniti ven. Zaradi družine in nje-nega ugleda so stvar utajili. Sedaj pa je prišla na dan in so ženo zaprli, ker je bila preskrbela strupa.

Čeden fant je bil Štefan, eden najbolj zalih v vsej okolici.

Dekleta je imel in vojaščina mu ni dišala.

Pa je vprašal očeta, če "bi se dalo?"

In oče je vprašal župana, znanega idrijskega trgovca "če bi se dalo?"

Pri tem se je potkal na desno stran prsi, kjer je bočila sukno debela listnica.

— Bomo videli, — je rekel župan.

Ob devetih zvečer je dospela naborna komisija v Idrijo. Dva častnika, vojaški zdravnik, Štefanov oče in župan so pili do dveh zjutraj v kavarni šampanjca.

Ob ugodnem trenutku pravi župan zdravniku:

— Gospod P. (veleposestnik) ima sina nabornika. Čvrst fant je, in stavim, da bo potemben.

Pri tem mu je pomembno namežiknil.

Zdravnik je razumel značenje ter odvrnil. — Ne vem. Ker pa že hočete staviti, bom stavil. Vi pravite, da bo potrjen, jaz pa, da ne.

— Dobro! Velja! — Stavila sta za tisoč kron.

Zdravnik je dobil stavo. Štefan ni bil potrjen.

Zdravnik je spravil tisočak, ki ga je plačal Štefanov oče iz svojega žepa.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 Premoženje \$4,500,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmoderneje vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

AMERIKA NAGLO GRADI BOJNE LADJE

Pogled na vojno ladjedelnico v Brooklynu, N. Y., kjer z na jvečjo naglico grade nove in popravljajo stare bojne ladje.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

PANAMERIŠKA UNIJA IMA PROSTOR ZA KANADO

Stol, na katerem naj bi sedel zastopnik dominija, čaka v kleti poslopja Panameriške unije. Zdi se, da ga ne bodo še tako kmalu rabili.

V kleti palače Panameriške unije je že nad trideset le udoben naslonjač z napisom "Kanada" in s kanadskim grbom. Kako dolgo bo še tam, se ne ve, toda zdi se, da ga ne bodo še tako kmalu rabili.

Sedanja burna doba je polna novosti in presenečenj. — Brez posebnih priprav in debat je bila sklenjena med Kanado in Združenimi državami obrambna zveza. Pred vojno je eksportirala Kanada večino svojega odvišnega blaga in pridelkov v Evropo. Zdaj pride kot njeno tržišče vpoštev izključno je Anglija. Umevno je, da se oziroma Kanada po novih tržiščih in da so ji v tem pogledu prav posebno pri srcu južno-ameriške republike.

Omenjeni naslonjač je bil napravljen že leta 1910, k a v dokazuje, da so državniki že pred tridesetimi leti po vsej pravici domnevali, da se bo prej ali pozneje tudi najbolj severna vlada na ameriškem kontinentu udeleževala skupnega reševanja ameriških problemov.

Denar za palačo Panameriške unije je prispeval znani milijonar Andrew Carnegie. V posvetovalnici palače so na stenah grbi vseh severno-centralno in južno-ameriških držav. Poleg argentinskega in brazilskega je kanadski grb. In na stenah so tudi imena znamenitih mož. Ime francoskega raziskovalca Champlaina je poleg imena George Washingtona, San Martina, Bolívarja, Higginsa itd.

Priloge za včlanjenje Kanade v Unijo je opisal John Barbreth, ki je leta 1920 odstopil kot sermi ravnatelj 50 let stare Mednarodne unije ameriških republik.

Ko je bilo zgrajeno sedanje panameriško poslopje — je rekel Barbreth, — in smo delali načrte za bodočnost, sem predlagal tedanjemu državnemu tajniku Elihu Rootu, ki je bil istočasno tudi predsednik upravnega sveta Unije, da se vojna produkcija v Kanadi nenehoma širi ter je pojasnil naslednji program:

Po posvetovanju, ne samo s predsednikom Theodorom Rooseveltom, pač pa tudi z vplivnimi latinsko-ameriški državniki, mi je naročil Root, naj preskrbim kanadski grb ter ploščo z napisom "Kanada." Oboje naj bo obešeno v posvetovalnici palače. Istočasno mi je tudi naročil preskrbeti naslonjač za kanadskega zastopnika; toda naslonjač ni bil postavljen v posvetovalnico.

Andrew Carnegie se je s tem popolnoma strinjal. Panameriška unija je imela enainvajset članov, dočim je bilo na razpolago dvainvajset sedežev.

To je bilo dolgo pred angleško imperijsko konferenco leta 1926 in pred izdajo takozvanega westminstrskega statusa leta 1931, ki je dal kanadskemu dominiju pravico, da sam odloča o svoji zunanji politiki.

V Kanadi se potem ni več uradno pojavilo vprašanje glede včlanjenja dominija v Panameriško unijo, dasi so važni razvoji v medameriških odnosih večkrat povzročili tozadnje razprave.

Če bo Kanada postala članica Panameriške unije, bo kanadski poslanik oziroma pooblaščenec v Washingtonu član upravnega sveta Unije.

Takrat bodo prenesli stol iz kleti v posvetovalnico. Zastopnik Kanade bo sedel med zastopnikoma Brazilije in Čile.

Produkcija kanadskih tovarn

Kanadske tovarne, v katere sta Kanada in Anglija investirali 222 milijonov 6000 tisoč dolarjev, bodo producirale na leto za 80 milijonov dolarjev vojnega materiala.

Tozadevno poročilo je podal C. D. Howe, minister za municijo in oskrbo.

Howe je ugotovil, da se vojna produkcija v Kanadi nenehoma širi ter je pojasnil naslednji program:

V kratkem bomo začeli producirati nove vrste tankov, ki

bodo imeli vse najboljše lastnosti sedanjih ameriških in angleških tankov.

Produkcija težkih ladijskih topov bo pospešena.

V teku šestdesetih dni bomo začeli izdelovati lahke, hitre tanke za vezbalne svrhe. V mornariške svrhe je bilo določenih najprej 52 milijonov dolarjev, ta vsota je bila pa pozneje povečana za deset milijonov. Z gradnjo bodo pričeli prihodnji mesec.

Opozicija se je polegla

Odkar so internirali montreal-kega župana, ki je javno nasprotoval konškrpeiji, se je med kanadskimi Francozi naprotje proti vladi precej poleglo.

Časopisje je začelo zmerno pisati in voditelj francoskega prebivalstva ne napadajo več vlade.

Otroci nočejo peti narodne himne

V kanadskih šolah pa tudi na javnih prostorih se je že večkrat zgodilo, da nekateri šolski otroci niso hoteli pozdraviti za-lave oziroma peti kanadske narodne himne.

Ministrski predsednik Hepburn v Ontariu je uvedel najstrožje preiskavo, ki pa ni toliko naperjena proti otrokom kot pa proti starišem otrok.

"Krivično bi bilo zahtevati," je dejal Hepburn, "od davkoplačevalcev denar za vzgojo nepatriotičnih otrok."

Ministrski predsednik bo skušal ugotoviti, če so stariši takih otrok komuni-ti ali naciji.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;

45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO

ITALJANSKO OSVOJITEV ALBANIE

PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI

NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujo 8h se držav, kakor bodo premnjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pro:

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Slovenci v Kanadi

NAŠIM NAROČNIKOM V KANADI

Lepo število naročnikov imamo v Kanadi in so tudi dobri naročniki, ki redno obnavljajo naročnino. To vpoštevamo in smo jim hvaležni, zato pa tudi našim Kanadčanom posvetimo večji del lista vsako sredo.

Opozoriti pa jih hočemo na to, da je poštnina cenejša, ako se pošilja list v kak kraj v večji množini.

Iz uredniškega članka v ponedeljkovi številki so mogli naši naročniki izpredvideti, da moramo v sedanjih časih, kolikor možno varčevati, če hočemo uravnesiti finance. Gledati moramo, da zmanjšamo stroške v vsakem kotu našega podjetja.

Tako bi nam bili stroški znatno zmanjšani, ako bi v kak kraj mesto ene številke pošilja-

li več števk lista. Zato se obračamo na posamezne naročnike v kakem kraju, s prošnjo, da dajo sosednemu ali bližnjemu rojaku "Glas Naroda", ko so ga prebrali, da ga tudi on bere in presodi. Lahko pa nam pošljejo tudi naslov kakega rojaka, ki se ni naročen in mu bomo nekaj števk poslali na ogled. Ko bo prebral nekaj števk našega lista, smo prepričani, da mu bo všeč in si ga naročil.

Prosimo tedaj, da bi kanadski naročniki z nami v tem sodelovali. "G. N." pa bo še dalje, kot do sedaj, prinašal zanimive članke in najnovejše novice in zlasti vesti iz naših krajev, ki bodo zanimale vsakogar, ki ga srce še kolikor toliko veže na domači kraj.

— Uprava.

KANADSKA VOJAŠKA STRAŽA NA ISLANDIJI

Otok Islandijo, ki je last Danske, je zasedla angleška armada, ko se je nemška armada polastila Danske. Kanadčani vojaki so vedno na straži, da odbijejo vsak nemški napad. (Večinoma vojakov v Islandiji so Kanadčani.)

NEMŠKI GLAS O RAZMERAH V KANADI

Predpisi glede prestopa kanadske meje so postrejni, ker se oblasti boje špijonov in saboterjev. — Nemci zatrjujejo, da je v Kanadi samo ena pilotska šola.

Nemški list "Hamburger Fremdenblatt", o katerem pravijo, da je dobro informiran, prinaša članek o "Kanadi v vojni", iz katerega posnemamo naslednje:

Življenje v Kanadi se je v poslednjih šestih mesecih do temelja spremenilo. Posledice vojne se opažajo vsepovsod. Z ameriškim potnim listom je sicer še vedno mogoče prekoračiti kanadsko mejo, vendar je nadzorstvo večje, kar je spriče strahu pred volumi in saboterji razumljivo.

Na stotine Nemcev, ki žive v Kanadi, je v koncentracijskih taboriščih, v velikem številu pa so zaprti tudi komunisti in delavski voditelji, zlasti v provinci Ontario, kjer vlada reakcionarni Hepburnov režim.

V Montrealu, kjer so bile nekoč zelo agilne razne protizidovske organizacije, ni sedaj o kakem antisemitizmu niti sledu.

Napetosti med Francozi in Angleži, ki so bile nekoč zelo močne, so po izbruhu vojne zelo popustile. Podtalno pa še vedno rujejo razne pacifistične in protiangelske organizacije.

V nekem pogledu se je stanje Kanade v zadnjih mesecih

zelo izboljšalo. Zdi se, da vojno vodstvo danes z lahkoto oblače in obuje vse prostovoljce, ki se zglašijo.

Večina prostovoljcev je iz siromašnih slojev, ki so se javili v armado zaradi visokih dnevnice, medtem ko so bili prej nezaposleni.

Mnogi so predvidevali, da bo Kanada središče angleške vojne industrije. Namesto nameravanih 50 pilotskih šol pa deluje samo ena, in pomanjkanje pilotov se zelo občuti.

Nič boljše ni s produkcijo letal. Kanada svoje bogate industrije, ki lahko dobi iz Združenih držav vse, kar hoče, še vedno ni spremenila v vojno industrijo.

Protinemska propaganda je v Kanadi zelo razvita.

Vprašanje, ki trenutko najbolj zanima Kanado in Združene države, je naslednje:

— Kaj bo s Kanado v primeru angleškega poraza in če se zruši angleški imperij?

Prevladuje mnenje, da bi v tem slučaju Kanada postala pokrajina Združenih držav. V Kanadi celo priznavajo, da bi priključitev k Združenim državam pomenjala v gospodarskem pogledu najugodnejšo rešitev.

AMERIKA JE DOBILA MOGOČNO ZAVEZNICO

V slučaju potrebe zamore Kanada spraviti skupaj milijon vojakov in zračno silo 25 tisoč mož. Zračna sila je bila podvojena.

S sklenitvijo pogodbe s Kanado so Združene države pridobile zaveznico, katere zamore spraviti skupaj v slučaju potrebe armado milijon vojakov in zračno silo 25 tisoč mož.

Kanada je v vojaškem pogledu druga najvažnejša država na zapadni polobli.

Združenim državam nudi strateško ozemlje za mornariška in vojaška oporišča proti vojnemu sovražniku. To ozemlje sedaj proučujejo ameriški člani novega skupnega obrambnega odbora.

Kanada nudi tesno sodelovanje zračnih, kopenskih in pomorskih sil, kajti v prvem letu vojne se je v vojaškem pogledu presenetljivo razvila ter ne zaostaja dosti za Združenimi državami.

Kanadsko zračno silo imenujejo največji prispevek Kanade k sedanji vojni. Po dobro zasnovanem načrtu je Kanada v zadnjih petih mesecih pod-

v 22 solah. Število učencev in šol narašča od meseca do meseca.

Polet letal, ki jih kupi Kanada od Združenih držav, producirajo kanadske tovarne na teden 25 letal. Osem tovarn je dobilo naročilo za zgradnjo 3200 letal. Prinčenski s prihodnjim letom jih bodo tovarne zgradile po 360 na mesec, torej skoro polovico sedanje ameriške produkcije.

Kanadska aktivna vojaška sila šteje štiri divizije. Dve diviziji po 30 tisoč vojakov sta bili poslani v Anglijo. Ostali dve se naglo približujeta vojni moči in Kanada bo imela v dohodnem času 150 tisoč dobro izvežbanih vojakov.

Kanada je znatno redkeje naseljena kakor Združene države, ki imajo nad 130 milijonov prebivalcev, dočim jih ima Kanada le nekaj nad 11 milijonov. Kanada ima nad 2 milijona 400 tisoč moških, starih od 18 do 44 let; med njimi je 1 milijon 198 tisoč samcev.

Kot močna pomorska sila ne pride Kanada vpoštev, in njena mornarica se nikakor ne more primerjati z ameriško. Kanadska mornarica ima 113 manjših ladij ter 9 tisoč častnikov in mož.

Šest kanadskih tovarn izdelava sleherni dan 600 mehaniziranih vozil—trukov, ambulanih voz itd., ter trideset tankov na mesec. Muničijske tovarne izdelujejo puške, protizračne topove, protitančne strojnice in drugo orožje.

— V Berlin! — pravijo Kanadčani

Generalni major Victor W. Olum je povedal vojakom druge kanadske divizije, ki se nahaja nekje v Kanadi:

"Mi smo dospeli v Anglijo, pa ne samo zato, da branimo Kanado in angleški imperij. Naša pot vodi v Berlin. Prej ne bomo mirovali, dokler ne bomo z nemških tal zaščitili kanadskih domov."

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Begunci prekršili priselniške določbe

V International Falls, v ameriški državi Minnesoti, so aretirali 29-letnega Manuela Fierherja, in pet njegovih tovaric, ki so pobegnili iz nekega koncentracijskega taborišča v Kanadi.

Zaprli so jih in zagovarjati se bodo morali zaradi prekršeneja priselniških določb.

Obtožba proti njim se glasi: "Pri vstopu v Združene države se niso zglašili na nobeni uradni priseljeniški postaji. S seboj ni imel nobeden nič potnega lista, niti vizeja. Bati se je, da bo vseh šest padlo na rane javne dobrodelnosti."

To je dovolj razlogov, da jih bodo ameriške priseljeniške oblasti deportirale v Kanado.

Vežbalna bomba zadela kanadski parnik

Iz Tokio poročajo, da se je veliki kanadski potniški parnik "Empress of Asia" preveč približal vodovju, v katerem so japonske vojne ladje manevrirale.

Pri tem je parnik zadela japonska vežbalna bomba, ki pa ni povzročila nobene škode. Na krov so takoj odšli zastopniki vojaških oblasti in se o pravici. Parnik, ki ima 16.908 ton, je proti večeru nadaljeval vožnjo proti Vancouverju, B. C.

Neka časnikarska agentura je po radio vprašala kapitana za podrobnosti. Kapitan je odvrnil, da škode ni nobene, v podrobnosti pa se ni hotel spuščati.

Parnik "Empress of Asia" je sivo prebarvan ter ima izza izbruhla vojne na krovu nekaj topov.

Prisilno vojaško vežbanje

Iz Ottawe poročajo, da je generalni governer s posebno proklamacijo poklical v vojaške kempe vse samske moške in vdovce brez otrok, stare od 21 do 24 let, ki so angleški podaniki in prebivajo v Kanadi izza 1. septembra.

Po sprejemu poziva bo imel vsak le tri dni časa, da se pripravi na odhod. Prisilno vežbanje bo trajalo 30 dni.

Ko obnovite naročnino, pošljite še posebej 25 centov za priročni zemljevid, ki je nujno potreben, ako hočete natančno slediti današnjemu razvoju vojne.

ZAJETA ITALJANSKA PODMORNICA

Angleški rušilec vleče italjansko podmornico "Galileo Galilei", ki so jo angleške bojne ladje v Adenskem zalivu poškodovale in slednjic vjele.

V METEŽU

— Roman. — Spisala: MARLIJA KMETOVA. —

10

"In ti — ležiš. Lena si, kolikor te je!"
 "Ah — p se mi res prav ljubi poslušati te." — Tina je
 vstala in hotela oditi, a Tone je poskočil in jo zadržal.
 "Le počakaj, le počakaj, bom kmalu pri kraju."
 Tina je malomarno obstala in Tone je nadaljeval:
 "Še malo potrpljenja — saj boš šla, boš že šla! Tukaj
 lepo sediva in poslušaj dalje; torej lenoba gor ali dol, pustiva
 to, čeprav vidim sobe dan za dnem vse razvlečene in vse je v
 neredu — pustiva. Ti ne maraš zame, in jaz, jaz se tudi
 ne bom jokala za teboj, je vse preveč lepo življenje in sem se
 premlad in si mi ti premalo in imam preširoko obzorje, da bi
 počenjal vse to. Kaj bi! To je za študente in fištre! Tu
 di moril se ne bom. Hahaha, zaradi tebe, zaradi ženske, ta
 bi bila lepa!"
 "Kratko, kratko, prosim!" Tina je bila že vsa nestrpna
 in besede so butale obno kakor skale.
 "Kratko, torej prav kratko, takole: pojdi z Grnikom,
 kamor hočeš —"
 "Tvoja jasna, resna beseda? Pijan si in —"
 "Že vem, kaj govorim in sem zdajle že čisto trezen. Ne
 bom ti v zapreko!"
 "Vanda?"
 "Naj gre s tebej, kaj bom ž njo? Sem vesel, da bom
 spet prost!"
 "Lep oče si!"
 "In ti še lepša mati. Pa nič očitkov — ne maram. A
 nekaj si izgovorim."
 "To je?"
 "Sto tisoč kron — za pot v Ameriko in za še kaj."
 Tina je prebledela in omahnila, da se je morala oprijeti
 stola.
 "Živina! Prodajš me, in kar tako! In te ni sram?"
 "Ljuba duša — kaj se razburjaš? To je vendar prav le-
 po! In toliko madaža kot ga preneseš ti, ga prenesem menda
 tudi jaz! In vsa prostost, ki jo zadobiš! In tisočaki Gornik-
 ovi! Še poceni, poceni sem in predober; kdo drugi bi te
 z bičem iz hiše, veš!"
 "Končano?"
 "Pod tem pogojem."
 "Sto tisoč kron — dobiš jih. V dveh dneh me ne bo več
 tu. In zdaj me pusti, da grem!"
 "Hvala Bogu, da bom le prost! Hudič te vzemi!"
 Zleknil se je na zofo in v hipu zaspal.
 Tina pa toliko, da je mogla priti v drugo sobo, že je omah-
 nila vsa omamljena in prevzeta od notranjega vznurjanja na
 stol in naslonila je glavo na mizo. Nehote so prišle solze, za-
 čutila jih je na rokah in groza resnice, da jo je Tone prodajal
 za denar, je bila tolika, da ni niti za hip mogla v ono drugo
 misel, v misel na prostost, odrešenje in združitev z Gornikom.
 "Prodana, prodana," ji je venomer vršalo v glavi in grozna
 bolelost ji je stiskala srce, da je rosično občutila bolečino v
 prsih. In potem jo je še huje zapela misel, če Andrej to
 ve, če je Tone v tem zmislu že govoril z njim in najhuje: če
 jo je Andrej kupil — in je ves čas le hlinil ljubezen. "Gorje,
 gorje," je vzdihala, "joj meni!" Čutila je, kakor bi bila gola
 sredi najbujnejše množice, vsej javnosti izpostavljena v za-
 smeh in zabavo. "Jaz ne morem več — zdajle — v noči bi
 šla, bi stekla iz hiše — k Andreju — k Andreju — jaz moram
 izvedeti vse — vse do pičice! Tega dvoma ne prenesem, ne
 prenesem niti za minuto več! Jaj!" Skoraj glasno je za-
 ihtela, poskočila, da se je ropotaje premaknil stol, a iz postelje
 je zaslišala:
 "Mama! Kaj je? Kam greš?"
 Tina se je zdrznila, obstala kakor vkovana in je pri-
 držala sapo.
 "Mama! Saj si ti? Prižgi luč, prižgi, strah me je!" In
 že je bila Vanda pri njej in je drgetala po vsem životu.
 "Vanda — leži — kaj hočeš?" je komaj izpregovorila
 Tina in rahlo prijel Vando za roke in jo odvedla v posteljo.
 "Oh, mama, kako me je groza! Prižgi luč, lepo te prosim."
 "Kaj hočeš? Spi — zelo pozno je že. Kakšna boš jutri!"
 "Tina je prižgala luč in obstala pri postelji.
 "Mama, kakšna si, moj Bog, kaj ti je slabo? In zakaj
 se jokaš?"
 "Saj ni nič — le mirna bodi. Ni mi prav dobro, pa sem
 blede, kajne?"
 "Kakor zid, mama — Ali bi ti kaj pomagala?"
 "Ne, ne, le umiri se in zaspil!"
 "Ne morem spati, že dolgo bedim. In zakaj sta se spet
 kregala z atkont?"
 "Kar tako —" je odvrnila tiho Tina, sedla na rob poste-
 lje in še vse se ji je vrtele v glavi.
 "Veš mama, tako je to strašno, ko se vedno kregata. In
 jaz toliko molim, da bi bilo lepo pri nas — o in Bog ne sliši.
 Kaj noče slišati?"
 "Ne vem, Vanda. Pa zaspil, zaspil!"
 "Ne bom, mama, ne morem in nočem, ker si žalostna."
 "Nisem več," hotela se je nasmehiti, a solze so ji zalile
 oči. Sklonila se je k Vandi in jo pobožala po lasih.
 "Nič ne maraj mamica, atek je bil hud a bo jutri že spet
 odber. Ah, veš, tako sem jezna, vse gostilne bi zaprla."
 Tina ni odgovorila; pusto ji je bilo v duši, prazno.
 "Potem bi bilo lepo tudi pri nas. Pa bom povedala atku,
 prosila ga bom, da ne bo več pil in se kregal ponoči. Mene
 to tako boli, boli..."
 "Ah, Vanda, kaj bi tebe bolelo! Saj ne razumeš!"
 "O, vse razumem, veš; nisem tako neumna. Jaz sem
 že velika in vse vem."
 "Vanda, Vanda!"
 "Mamica, kajne, da ho pri nas tudi še lepo?"
 "Bo, bo; le zaspil. In k stari materi bova šli."
 "Kdaj?"
 "Čez dva dni."
 "In atek?"
 "On! Boš že videla. Zdjaj se umiri."
 (Nadaljevanje prihodnjič.)

Iz Slovenije

STRAŠNA SMRT POD TO- VORNIM AVTOMOBILOM.

Na cesti poleg železniškega viadukta pri apneniku v Pečovniku pri Celju se je zgodila smrtna nesreča, katere žrtev je postal 26-letni, v apneniku zaposleni in v Črnu stanojoči delavec Ivan Žnidar. Žnidar je peljal na železnem vozičku po industrijskem tiru ugasko iz apnenika čez cesto, da bi jih na drugi strani odložil. Žnidar je sedel na vozičku. Ko je vozil čez cesto, je privozil iz rudnika v Osenci s premogom naložen tovorni avtomobil. Žnidar je hotel voziček zavreti, pri tem pa je izgubil ravnotežje in je padel na cesto tik pod avtomobil. Šofer ni mogel v zadnjem trenutku ustaviti svojega avtomobila. Kolesa avtomobila so šla čez Žnidarja in mu zdrobila lobanjo. Žnidar je na mestu izdihnil.

FRANCE BATJEL UMRL.

V Leonišču je za vedno zatislil svoje oči eden izmed najbolj znanih ljubljanskih podjetnikov, lastnik "Tribune" France Batjel. Smrt ga je iztrgala njegovim dragim iz življenja starega še ne 65 let.

Pokejni France Batjel se je rodil v Vipavi, v hiši skromnega posestnika in mizarja in je že v ljudski šoli kazal izredne sposobnosti. Sam si je izbral poklic mehanika in je že kot deček odšel v tujino, kjer si je povsod sam pomagal iz zadreg. Počival pa ni nikdar, marveč se je udeleževal z vso svojo tvorno silo. Živel in delal je vedno po nagibih bistrega razuma ter dobrega in pogumnega srca, spremljala pa sta ga vedno živahna iniciativnost in največja življenjska aktivnost. Kakor je bil vedno trd in neomajen v svoji delavnosti, tako je bil tudi vedno kremenit narodnjak. Med svetovno vojno je bil v Gorici tudi poročevalec slovenskih listov v Ljubljani. Ko je po vojni prenesel svojo obrt iz Gorice v Ljubljano, je podjetje hitro razširil in ustanovil tvrdko "Tribune" na Karlovski cesti. Njegovo podjetje ima danes tudi več podružnic.

SAMOMOR NEZNANCA.

Železniški preglednik proge France Debeve je nekoliiko pred polnočjo naletel ob progi nasproti znane gostilne pri Martinu na Viču na strahotno najdubo. Stečajno po progi je najprej zagledal med obema tirnoma nekak črn svečenj, ko pa

je prišel bližje in posvetil v gmoto, je ugotovil, da ima pred seboj strahovito razmesarjeno človeško truplo brez glave in brez nog. Debeve je stopil naprej in po kratkem iskanju našel ob desnem tiru nasproti viškega pokopališča še glavo in obe nogi. Vrnil se je nato k truplu in ugotovil, da ima neznanec zadaj na hrbtu zvezani roki z motovzom.

Debeve je takoj odšel v čuvajnico, odkoder je po telefonu obvestil policijo in železniško upravo. Na kraj dogodka je prišla policijska komisija, ki je ugotovila, da je neznanec najbrže razmesaril osebni vlak, ki prihaja v Ljubljano z Rakeka. Lokomotiva, ki je zgrabila neznanca, je truplo vlekla še kakih 30 m s seboj in ga šele nato odvrгла. Zakaj je imel samomorilec zvezani roki, ni še povsem pojasnjeno. Zdi pa se, da si jih je sam zavezal z namenom, da si ne bi mogel v kritičnem trenutku pomagati, na kar se je vlegel na progo in počakal na smrt.

"Novi red" v Aziji

Že večkrat smo poudarjali, da je sedanja evropska vojna, ki že zdaj riše na obzorje bodočnost, ki je bo deležna Evropa, v zvezi z dogodki, ki se odigravajo v Aziji že od leta 1931, ko je Japonska začela svoj pohod na Kitajsko. Bilo je usodnega pomena za evropske velesile, da takrat niso znale zaustaviti početja, o katerem ni bilo tako težko predvidevati, kakšne posledice bo imelo. Zakaj čisto jasno je bilo, da vodja kitajske države maršal Čangkajšek ne hotel zastopa stvar Evrope, dočim je bil namen Japonske, kakor so njeni politiki opetovano sami izjavili, da ustanovi v Aziji nov red, to je da požene evropske velesile iz Azije. In vendar je prva ta Liga narodov, ki se leta 1931 ni upala podvreči korak svoji obrti iz Gorice v Ljubljano, je podjetje hitro razširil in ustanovil tvrdko "Tribune" na Karlovski cesti. Njegovo podjetje ima danes tudi več podružnic.

Res, da Japonska s svojo politiko nasproti Kitajski do danes nima prave sreče. Kakor vemo, je bližnji cilj Japonske bil ta, da bi ustvarila sodelovanje med Kitajko, Mandžurijo in Mongolijo pod nadvlado Japonske. Neposredni namen

tega je bil, da se polasti velikih bogastev kitajske države, daljni in končni njen namen pa je ta, da bi s pomočjo gospodarskih zalog pa tudi ljudskega materiala dežel, ki štejejo 400 milijonov prebivalcev, sebi izvojevala hegemonijo nad vso Azijo, kolikor ni v rokah Rusije. Nobena tajnost ni, da teži Japonska za gospodstvom nad vsem Malajskim polotočjem nad Filipini in nad Avstralijo. Prav za prav ni samo glavna, ampak tudi edina prava ovira tem načrtom je kitajski maršal Čangkajšek, ki se že 9 let učinkovito upira japonski hegemonialni politiki na azijski celini in je tako naravni zaveznik Združenih držav, Anglije, Francije in Nizozemske ki imajo v Aziji velike kolonialne posesti. Toda če bi bilo odvisno od evropskih velesil, bi bila Japonska že danes, ko so se te velesile spoprijele v boju za biti ali ne biti na zapadu, njihov najnevarnejši nasprotnik. Če bi se Japonski bilo posrečilo, da si Kitajsko podvrže, bi danes Indija bila že v plamenih, kar bi lahko pomenilo smrtni udarec za Anglijo. Japonska bi v takem primeru, če bi znala obenem poravnati vse svoje račune z Rusijo, in si z njo razdeliti območje vpliva v Aziji, imela svobodne roke nasproti Združenim državam, ki so njen najbolj nevarni nasprotnik na Tihem oceanu. Tako pa brani evropske interese Čangkajšek sam, in Japonska je danes v tem pogledu še vedno tam, kjer je bila pred 9. leti.

Ker je Japonska videla, da ni mogoče vojaško osvojiti države s tako ogromno površino in čudovito prirodno odpornostjo ljudstva, zato je v začetku tega leta sklenila pogodbo s kitajskim politikom Vancingvejem, ki ga je postavila na čelo severnim in tihomorskim provincam Kitajske, upajoč, da se bo njemu posrečilo pridobiti vpliv na kitajski narod in primorati Čangkajšeka, da sklene z Japonsko mirovno pogodbo. Obenem se je pomirila s Sovjeti, s katerimi se je določila meja med bivšimi kitajskimi, danes japonski nadvladi podrejenimi severnimi kitajskimi provincami in med ruskim Daljnim vzhodom. Vse to pa ni moglo streti Čangkajšeka, ki slej ko prej zahteva, da Japonska vrne osvojene najbogatejše pokrajine kitajske države, preden bo mogel skleniti z njo mir ali kakršnokoli pogodbo. To pa pomeni, da se Japonska ne more vmešati v vojno evropskih velesil, kakor bi sa rada, ampak da je slej ko prej vezana na Kitajskem, zaradi česar se tudi ne more postaviti po robu Združenim državam, ki jo takorekoč stražijo na vsej dolžini Tihoga oceana.

Japonska politika pa se odlikuje po vztrajnosti in premetenosti. Ker so stvari na Kitajskem ne razvijajo po njeni volji, kaže prijazen obraz tako Ameriki, kakor Angliji in razvija vprav čudovito spravljivo politiko "sporazumnega stopanja v Aziji". Pri tem pride Japonski seveda nad vse prav, da Anglija ne more v Aziji vzdrževati več kopnih in pomorskih sil, na katere bi se bilo treba ozirati. Drug zelo neugoden moment za politiko in interese evropskih velesil v Aziji je usoda, ki je doletela v Evropi francosko armado, tako da danes ne bo nihče mogel Japonski ničinkovito preprečiti.

da se ne polasti franco-kih kolonij v Indokini.
 Če bi padel kitajski jez, bi padla tudi najmočnejša ovira, ki ne preči Japonski samo, da dobi hegemonijo v Aziji, ampak ji tudi zapira pot, po kateri bi njen vpliv segal od očilno tudi v Evropo, ki sama sebe

slabi in pogublja. Seveda bo Japonska slej ko prej z nje lastno trdovratnostjo delala naprej, da bi se ustanovil v Aziji "novi red" in ta njena trdovratnost je poglavitni vzrok, da Združene države ne morejo pomagati svojim prijateljicam v Evropi.

Nova zaloga... in tudi nekaj novih knjig in pisateljev SLOVENSKE KNJIGE

CIGANKA
 Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati, pa je pobegnila.
 cena 75c

DAMA S KAMELJAMI
 Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnem romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja.
 cena \$1.75

HUBERT
 Pisatelj Paul Keller.
 Roman iz lovskega življenja.
 cena \$1.—

JARI JUNAKI
 Pisatelj RADO MURNIK
 Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsakemu v veliko razvedrilo in zabavo.
 cena \$1.—

JERNAČ ZMAGOVAČ
 Pisatelj sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ
 Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv.
 cena \$1.—

KRAJ UMIRA
 Pisatelj JOŽKO JURAC
 Mlad koroški Slovence zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov in rudarjev.
 cena \$1.—

KAKOR HRASTI V VIHARJU
 Pisatelj Strachwitz.
 Zelo zanimiva povest iz domaćega življenja.
 cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE
 Pisatelj IVAN CANKAR
 Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.
 cena 75c.

NA POLJU SLAVE
 Pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ
 Pisatelj popisuje sijajno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pol katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji.
 cena \$1.—

OTROCI SOLNCA
 Pisatelj IVAN PREGELJ
 Poznani slovenski pisatelj popisuje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.
 cena \$1.—

ROŠLIN in VERJANKO
 Pisatelj JANKO KERSNIK
 Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripovedalni pisatelj, v tem romanu popisuje življenje in dogodke na gradu Dvor v dolini Krke na Dolenjskem. Roman je zelo zanimiv od začetka do konca.
 cena \$1.—

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE
 Pisatelj Kazimir Przerwa-Tetmajer.
 Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gromitovskem.
 cena 75c

SAMOSTANSKI LOVEC
 Pisatelj L. Ganghofer.
 Ganghoferja prištevamo med najboljšje sodobne pisatelje. — Samostanski lovec je najbolj mojstersko njegovo delo.
 cena \$1.50

SODNIKOVI
 Pisatelj JOSIP STRITAR
 Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovensčine v tem svojim romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.
 cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM
 Pisatelj MIRKO JAVORNIK
 Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: srečal se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih.
 cena \$1.—

V ZARJE VIDOVE
 Pisatelj OTON ZUPANČIČ
 Najboljši in še živajoči slovenski pesnik postaja s to zbirko zopet nekaj umetnostev. Pesmi so posvečene njegovim ženi Ani.
 cena \$1.—

V LIBIJSKI PUŠČAVI
 Pisatelj A. Conan Doyle.
 Zelo zanimiv roman, čegar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi bajnega Nila.
 cena 50c

ZADNJI VAL
 Pisatelj IVO ŠOKLI
 Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi postaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rogški Slatin.
 cena \$1.—

ZNANCI
 Pisatelj RADO MURNIK
 Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značaje ter knjigo sam označuje kot "Tovestil in orisl."
 cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI
 Pisatelj Pavel Keller.
 V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogodke na kmetih in posebno v gozdovih.
 cena \$1.25

ŽITO POGANJA
 Pisatelj Rene Bazin.
 Francoski roman zelo narpete vsebine.
 cena 75c

ZADNJI MOHIKANEK
 Pisatelj J. F. Cooper.
 Dejanje se vrši v letu 1757, ko so se Indijanci kraljevali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanji državi New York in Vermont.
 cena \$1.—

Naročite pri:
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
 Poštino plačamo mi.

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	— — — \$ 2.25
200 DIN.	— — — \$ 4.20
300 DIN.	— — — \$ 6.—
500 DIN.	— — — \$ 9.75
1000 DIN.	— — — \$19.—
2000 DIN.	— — — \$37.—

V LIRA H

100 LIR	— — — \$ 5.30
200 LIR	— — — \$11.25
300 LIR	— — — \$16.65
500 LIR	— — — \$27.50
1000 LIR	— — — \$54.—
2000 LIR	— — — \$107.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
 :: : POTNIŠKI ODDELEK :: :
 216 West 18th Street, New York

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.